

КМҚК « Нұрдәулет» бөбекжайы

«Әжелер мектебіне қош келдіңіздер»

2024-2025 оқу жылы

«Әжелер мектебі – ұрпақ тәрбиесінің алтын бесігі»

Тақырыбы: «Әже – ұлттың ұйытқысы, тәрбиенің қайнар көзі»

Мақсаты: Ұлттық тәрбиені жаңғырту, қазақ халқының салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын жас ұрпақтың бойына сіңіру, әжелердің өмірлік тәжірибесі мен өнегесін пайдалану арқылы ұрпақтар сабақтастығын нығайту.

Міндеттері:

- Әжелердің отбасы тәрбиесіндегі және қоғамдағы рөлін дәріптеу.
- Балаларды үлкенді құрметтеуге, кішіге қамқор болуға, ізеттілік пен адамгершілікке тәрбиелеу.
- Қазақ халқының ұлттық құндылықтарын, салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын насихаттау.
- Ертегі, бесік жыры, мақал-мәтел, ұлттық ойындар арқылы тәрбиелік жұмыстарды жүйелі ұйымдастыру.
- Білім беру ұйымы, ата-ана және аға буын арасындағы ынтымақтастықты нығайту.

Қатысушылар: Балабақша әкімшілігі, педагогтер, әжелер, ата-аналар, балалар.

Өтетін орны: Салтанатты түрде безендірілген мәжіліс залы

Көрнекіліктер: Ұлттық нақыштағы безендірулер, домбыра, бесік, ұлттық бұйымдар, нақыл сөздер, «Әжелер мектебі» жазуы, қазақтың ою-өрнектері, көрме бұрышы.

Ұраны: «Тәрбие – тал бесіктен, өнеге – әжеден».

I. Салтанатты ашылу

Залға қазақтың күйі орындалып тұрады. Қонақтар мен әжелер төрден орын алады. Ортаға жүргізушілер шығады.

1-жүргізуші:

Армысыздар, ардақты әжелер, қадірлі қонақтар, құрметті ұстаздар мен ата-аналар! Бүгінгі ұлттық тәрбиені ұлықтауға арналған ерекше күнге қош келдіңіздер!

2-жүргізуші:

Қазақ халқы ежелден үлкенді сыйлап, қарияны құрметтеген. Әже – отбасының берекесі, шаңырақтың шуағы, ұрпақтың тәрбиешісі. Әженің әлдиімен тербелген бала ұлттық құндылықтарды бойына сіңіріп, жақсы мен жаманды ажыратып өседі.

1-жүргізуші:

Бүгін біз халқымыздың асыл мұрасын дәріптеп, жас ұрпаққа өнеге беретін «Әжелер мектебінің» ашылу салтанатына жиналып отырмыз.

2-жүргізуші:

«Әжелер мектебі» – тек бас қосатын орта ғана емес, ұлттық тәрбиені жаңғыртатын, салт-дәстүрді дәріптейтін, ұрпақтар арасындағы алтын көпір болатын тағылым мектебі.

Балалар ортаға шығып, әжелер туралы тақпақтарын айтады.

1-бала:

Әжем менің ақ әжем,
Мейірімі күн әжем.
Ертегі айтып беретін,
Жанға жақын жан әжем.

2-бала:

Әжем айтқан нақылды,
Жүрегіме сақтадым.
Үлкендерді сыйлауды,
Әжемнен мен үйрендім.

3-бала:

Ақ жаулықты әжелер,
Шуағын шашқан әжелер.
Ұрпақтарға өнеге,
Болсын мәңгі әжелер!

II. Құттықтау сөз

Жүргізуші:

Құрметті қауым! Ендігі кезекте «Әжелер мектебінің» ашылуымен құттықтау сөз кезегін мекеме басшысы С.Х.Хантуринаға береміз.

Құрметті әжелер, әріптестер және ата-аналар!

Бүгінгі «Әжелер мектебінің» ашылуы – ұлттық тәрбиеге жасалған маңызды кадам. Қазақ халқы үшін әже тәрбиесінің орны ерекше. Әжелеріміздің өнегелі әңгімелері, өмірлік тәжірибесі, салт-дәстүрді сақтаудағы рөлі жас ұрпақ тәрбиесінде үлкен маңызға ие.

Біздің мақсатымыз – балаларға халқымыздың асыл мұрасын танытып, ұлттық құндылықтарды құрметтейтін, адамгершілігі мол, ізетті ұрпақ тәрбиелеу. Осы игі бастамаға атсалысып отырған барша әжелерімізге алғыс білдіреміз. «Әжелер мектебі» табысты жұмыстарға ұйытқы болып, ұрпақ тәрбиесіне өз үлесін қоса берсін!

III. «Әже өнегесі – ұрпаққа аманат» таныстырылымы

Жүргізуші:

Әже – отбасының шежірешісі, салт-дәстүрдің сақтаушысы, ұрпаққа ізгілік дәнін себуші жан. Әжелеріміздің әрбір сөзі мен ісінде үлкен тәрбие жатыр.

«Әжелер мектебінің» негізгі бағыттарымен таныс болыңыздар.

1. «Ертегіден тәрбие»

Әжелер балаларға қазақ халық ертегілерін оқып, олардың тәрбиелік мәнін түсіндіреді. Ертегі арқылы балаларды мейірімділікке, адалдыққа, достыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу көзделеді.

2. «Әжемнің әлдиі»

Бесік жыры мен әлди әндерін үйрету, бесікке салу дәстүрінің мағынасын таныстыру, сәбиге деген мейірім мен қамқорлықты дәріптеу.

3. «Дәстүрім – асыл қазынам»

Қазақ халқының салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын таныстыру. Тұсаукесер, бесікке салу, қонақ күту, бата беру сияқты дәстүрлердің мәнін түсіндіру.

4. «Әжемнің асыл сөздері»

Мақал-мәтелдер, тыйым сөздер, нақыл сөздер арқылы балаларды әдептілікке, ізеттілікке және үлкенді құрметтеуге баулу.

5. «Шебер әже»

Ұлттық қолөнер бұйымдарын таныстыру, ою-өрнек салу, кесте тігу, құрақ құрау сияқты қолөнер түрлерін балалардың жас ерекшелігіне сай көрсету.

6. «Әжемнің ақ батасы»

Бата беру дәстүрін дәріптеу, балаларды ізгі тілек айтуға, үлкеннің батасын алуға және жақсы сөздің қадірін түсінуге үйрету.

IV. «Әже – ақылдың кені» тағылымды сұхбаты

Ортаға бір немесе бірнеше әже шақырылады.

Жүргізуші:

Қадірлі әжелер, сіздердің өмірлік тәжірибелеріңіз бен тағылымды әңгімелеріңіз – жас ұрпақ үшін баға жетпес қазына. Енді өздеріңізден бала тәрбиесіне қатысты ақыл-кеңестеріңізді тыңдасақ.

Сұрақтар:

1. Сіздер бала кездеріңізде қандай тәрбиелік ертегілерді тыңдап өстіңіздер?
2. Бұрынғы әже тәрбиесінің ерекшелігі неде деп ойлайсыздар?
3. Қазіргі балаларға қандай ұлттық құндылықтарды көбірек үйретуіміз керек?
4. Баланы әдептілікке, үлкенді сыйлауға қалай баулыған дұрыс?
5. Немерелеріңізге қандай салт-дәстүрлерді үйретіп жүрсіздер?

Әжелер өз тәжірибелерімен бөліседі.

Жүргізуші:

Әжелердің әрбір сөзі – өнеге, әрбір ақылы – өмірлік сабақ. Бүгінгі ұрпақ осындай тағылымды әңгімелерден рухани нәр алып, ұлттық құндылықтарды бойына сіңіре берсін!

V. «Атадан – өсиет, анадан – қасиет» ұлттық тәрбие бөлімі

Балалар мен әжелердің бірлескен шағын бағдарламасы.

1. «Мақалды жалғастыр»

Әжелер мақалдың басын айтады, балалар жалғастырады.

- Үлкенге құрмет, ... (кішіге ізет).
- Отан – ... (оттан да ыстық).
- Әдепті бала – ... (арлы бала).
- Жақсы сөз – ... (жарым ырыс).

- Еңбек етсең ерінбей, ... (тояды қарның тіленбей).

2. «Тыйым сөздер – тәрбие негізі»

Әжелер қазақтың тыйым сөздерін айтып, олардың мағынасын түсіндіреді:

- Нанды баспа.
- Үлкеннің сөзін бөлме.
- Табалдырықты баспа.
- Суды лайлама.
- Үлкенге сәлем бер.
- Ас ішкенде әдеп сақта.

3. «Бата – тәрбиенің бастауы»

Әже балаларға ақ батасын береді:

*Өркендерің өссін, балаларым,
Жарқын болсын болашақ қадамдарың.
Үлкенді сыйлап, кішіге қамқор болып,
Адалдықпен ашылсын әрбір таңдарың.*

*Елін сүйген азамат боп ер жетіңдер,
Білім алып, биік шыңға өрлеңдер.
Бірліктерің бекем болып әрқашан,
Ақ жол сендерге, айналайын, тілеймін!*

VI. «Әжелер мектебінің» ашылу рәсімі

Жүргізуші:

Құрметті қауым! Бүгінгі салтанатты сәт – ұлттық тәрбиені жаңғыртуға бағытталған маңызды бастаманың бастауы. «Әжелер мектебі» жас ұрпаққа өнеге беріп, халқымыздың асыл мұрасын дәріптейтін игі істердің ордасына айналсын!

Мекеме басшысы мен құрметті әжелер ортаға шақырылады.

Жүргізуші:

«Әжелер мектебінің» ашылу рәсімін бастауға рұқсат етіңіздер!

Символдық лента қию рәсімі немесе «Әжелер мектебі» атауы жазылған тақтайшаны ашу рәсімі өткізіледі.

Барлығы бірге:

«Әжелер мектебі» ашылсын,
Ізгілік нұры шашылсын!
Ұлттық тәрбие жаңғырып,
Ұрпаққа өнеге берілсін!

VII. «Ақ жаулықты әжелер» ән-шашуы

Балалар әжелерге арналған ән орындайды. Қалауы бойынша қазақтың халық әні немесе әжелер туралы таныс ән таңдалады.

Балалар әжелерге гүл шоқтарын немесе өз қолдарымен жасаған ашықхаттарын табыстайды.

Жүргізуші:

Ақ жаулықты әжелеріміз аман болсын! Әр шаңырақта береке мен бірлік орнап, балаларымыз мейірімге бөленсін. Ұлттық тәрбиенің алтын арқауы үзілмей, ұрпақтан-ұрпаққа жалғаса берсін!

VIII. Қорытынды сөз

Құрметті әжелер, қадірлі қонақтар!

Бүгінгі «Әжелер мектебінің» ашылу салтанаты – ұлттық тәрбиені дәріптеу жолындағы игі бастаманың алғашқы қадамы. Әжелеріміздің өмірлік тәжірибесі, ақыл-кеңестері, салт-дәстүрлерді сақтаудағы өнегесі балаларымыздың бойында адамгершілік қасиеттерді қалыптастыруға ықпал етеді.

Алдағы уақытта «Әжелер мектебі» аясында ертегі оқу, бесік жырын үйрету, ұлттық ойындар ұйымдастыру, қолөнермен таныстыру, салт-дәстүрлерді дәріптеу және тәрбиелік кездесулер өткізу жоспарланады.

Баршаңызға белсенді қатысқандарыңыз үшін алғыс білдіреміз! «Әжелер мектебінің» жұмысы жемісті болып, ұлттық тәрбиенің шамшырағына айналсын!

Ізгі тілекпен, бүгінгі салтанатты жиынымызды аяқтаймыз!